

rendelkezéseit, hanem gyűjtsék a tapasztalatokat s adják elő, hogy így a szükséges intézkedésekre alapot teremtsenek.

Magyar Tanítóképző (1915, 2., 3. sz.). *Sarudy O.* a készülő minta-tanmenettől nem félti a tanár szabadságát, ha kimondják, hogy «a megjelölt anyagtól és időtől két hétre terjedő eltérés sem nem hiba, sem nem érdem». *Khin A.* az ifjúsági olvasmányokról, *Dienes K.* az elemi iskolai rajzoktatás reformjáról mondja el gondolatait. *Dékány M.* javasolja, hogy ahol tanítóképzőintézet van, az olyan járás népiskoláinak tanulmányi felügyelete annak tanári karára bizassék. *Nagy S.*: a tanítóképzők biológiai gyakorlatainak az a legfőbb feladata, hogy a végzett növendék tudjon majd a népiskolában igazán biológiai alapon tanítani. *Barabás E.* a dévai áll. tanítóképzőben létesített ú. n. osztálytanács-ot s az így szerzett értékes tapasztalatokat ismerteti. A *Gyakorlóiskola* e két számban az ének, fogalmazás, kézimunka, természetrajz, számтан, költeménytárgyalás köréből ad mintát s a tanító által készíthető fizikai eszközöket sorolja fel.

Nemzeti Névelés (1915, 3. sz.). *Tolnai V.*: Komáromy Lajos. *Vászony L.* (A kémia az iskolában és az életben) a kémia nagy közgazdasági jelentőségét, a mai kémiai tanítás hiányait s ezek pótlása módját fejti ki igen meggyőző szavakkal.

Népművelés (1915, 2. sz.). *Imre Lajos* úgy látja, hogy a népművelést és kivált az ifjúság gondozását veszedelmesen elhanyagolják ma épen a nép közvetlen vezetői, a lelkészek és tanítók. Idegen minták helyett magyar ifjúsági mozgalom tervszerű kifejlesztését sürgeti. Vezető elv legyen: az ifjúság nevelése az ifjúság által. A tudás iránti érdeklődést tudományos megbeszélések, önképzőkörök keltsék fel és ápolják; társadalmi kérdések megbeszélésével tájékozottság az ifjúságot a társadalmi mozgalmakban; az irodalom és a művészetek termékeinek bemutatása fejlessze a műzlést; az élet nagy kérdéseire vonatkozó beszélgetések egyengessék a jellem fejlődése útját. Mellékcélok: önfegyelmzésre, társadalmi hasznosságra, erkifejtésre, találékonyságra, egészséges életre, segélynyújtásra stb. való szoktatás. Mindenütt önkormányzat, kellő vezetéssel. *Gockler L.* befejezi Herbart-tanulmányát. *Keleti A.* főként azt hangsúlyozza, hogy a nevelésben hazánk viszonyait kell mindig szem előtt tartani. *Erős J.* Scherer és Denzer munkaiskoláit ismerteti. *Gyulay F.* személyes tapasztalásból a francia iskolák németgyűlöletét jellemzi. *Migray J.* az angol népművelés intézményeit ismerteti.

Népevelők Lapja (1915, 2. sz.). A vezércikk szerint minden lehető el kell követni, hogy az iskolák minél tovább folytassák ezt a tanévet s így pótolhassák a háborúokozta mulasztásokat, teljesíthessék a most fokozódott társadalmi feladataikat. — *Kún J.* a jeni gyakorlóiskolában látott tanításokat ismerteti.

Néptanítók Lapja (1915, 10—13. sz.) *Kemény Ferenc* a mostani erős hatásokat fejtegeti. Ezek természetök szerint szellemiek, lelkiek (erkölcsiek), testiek; irányok szerint külsők vagy közvetettek (hallás; olvasás útján) s belsők vagy közvetlenek (látás, saját tapasztalás útján); s vonatkozhatnak felnőttekre és kiskorúakra. *Quint J.* A háború és a testi neve-

lés c. nagyobb dolgozatban a testi nevelést a köznevelés keretében nézi, ezt látja a nemzetnevelés alapjának s ezért kívánja, hogy alapelveiben minden nevelő járatos legyen, azaz minden tanító és tanár szakképzett testnevelő legyen. A bő husvétii számban *Málnai M.* a beszéd- és értelemgyakorlatok anyagára nézve megállapítja, hogy ebben két külön tárgy van: 1. lakóhelyünk természeti viszonyainak ismertetése és a magyar földműves életének alakulása; 2. irodalmi oktatás, népmesék és népies gyermekversek útján. E cikk alap gondolatával rokon irányban *Szabó László* részletes útbaigazítást ad arra nézve: miként lehetne a népiskolában több helyi elemet értékesíteni s hogyan szeresheti meg a tanító maga is az erre való ismereteket. *Bárány Gerő* a boldogságról elmélkedve, azt rendeltetésünk betöltésében, kötelességünk teljesítésében találja. A boldogság lehetetlen erkölcsi öntudat nélkül. *Maurer M.* az ecsettel való rajzolásról szól s mintasorozatot közöl.

Orsz. Középszik. Tanáregy. Közlöny (1915, 8. sz.). *Madzsar I.* a történettanítás előkészítése érdekében a mai közélettel való foglalkozást kívánja: mindenik osztályban heti 1—2 órán egyszerű társadalmi tények megbeszélését, bizonyos tervszerű menetben, a tanulók ismeretei alapján. — E gondolatot mindenik iskolában könnyű megvalósítani, az elemi iskola ú. n. beszéd- és értelemgyakorlatai vehetik meg az alapot s csupán ezek okos folytatására van szükség. Jó lenne ennek a tervét részletesen kidolgozni, akkor az esetleges rendelkezést is, az önkéntes alkalmazást is inkább remélnők. E tárgyra nézve l. a szerző fejtegetését *M. P.* 1913.

Polgáriskolai Közlöny (1915, 1., 2. sz.). *Farkas Gy.* az önképzőkör intézményét ajánlja a polgáriskolában is, de a szokástól eltérően, gyakorlatiasan művelő céllal. Diákkaszinóban gyűjti össze a szabad időben a növendékeket az iskola rajztermében s közvetlen érintkezéssel folytatja a nevelést. *Hunyady B.* a helyesírás tanítását rendszeressé kívánja tenni, eddig ötletszerű volt. Az olvasásra szánt órákon kívül minden órán legyen írás, fogalmazás; így tanítsuk a nyelvtant, az illető óra nyelvtani anyagára adjon példát a leírt szöveg. A szakadatlan iratás, javítás (megértetés) eredményeit statisztikával bizonyítja. *Szécsi J.* a fizikai, *Biró Gy.* a magyar nyelvi tanításnak a mai időkhöz való alkalmazására ad útmutatást, *Tarródy J.* a történettanítás mai szempontjairól közli gondolatait. *Győri V.* a magyar polgáriskola történetéhez nyújt adatokat a szervezést megelőző időből.

Uránia (1115, 4. sz.). *Molnár Viktor* a háború tanulmányai alapján felsorolja a nemzeti jövő érdekében szükséges iskolai tennivalókat: a magyarságban levő katonai erények kiművelését, újabb háború lehetőségére gondolva; a gazdasági, gyakorlati szempont érvényesítését, a nőnevelésnek helyesebb szervezését, az iskolán kívüli oktatás erősebb felkarolását és főként a magyar faj gondozását. A műveltséget és ezáltal a megélhetést kell a harcban megnevesedett népnek biztosítani egy új és boldogabb Magyarország érdekében.

Napredak 1914. évf. (Zágráb). Horvát folyóirat. Szerkesztője St. Baszaricsek, munkatársai a horvát tudományos világ előkelői közül valók.